

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

Komisji Budżetu i Finansów Publicznych oraz

Komisji Ustawodawczej

Nr posiedzenia: 172

Nr posiedzenia: 314

Data posiedzenia: 23 września 2014 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych Kazimierz Kleina.

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie ustawy o odwróconym kredycie hipotecznym (druk senacki nr 713, druki sejmowe nr 1442, 2392 i 2700).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych: Grzegorz Bierecki, Henryk Cioch, Piotr Gruszczyński, Kazimierz Kleina, Marek Martynowski, Janusz Sepioł,
 - senatorowie członkowie Komisji Ustawodawczej: Marek Borowski, Witold Gintowt-Dziwiałowski, Helena Hatka, Stanisław Jurcewicz, Andrzej Matusiewicz, Bohdan Paszkowski, Leszek Piechota, Andrzej Szewiński, Grażyna Sztark, Piotr Zientarski,
 - goście:
 - Ministerstwo Finansów:
 - podsekretarz stanu Dorota Podedworna-Tarnowska,
 - zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Agnieszka Wachnicka,
 - naczelnik w Departamencie Rozwoju Rynku Finansowego Halina Wesołowska,
 - główny specjalista w Departamencie Rozwoju Rynku Finansowego Agnieszka Kociszewska,
 - Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - naczelnik Wydziału Prawa Cywilnego w Departamencie Prawa Cywilnego Wiesław Grajdura,
 - Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju:
 - naczelnik Wydziału w Departamencie Gospodarki Nieruchomościami Paweł Duciak,
 - Komisja Nadzoru Finansowego:
 - naczelnik w Departamencie Regulacji Bankowych Aleksandra Kołota,
 - naczelnik w Departamencie Prawnym Bartosz Wojno,
 - Prokuratura Generalna Skarbu Państwa:
 - starszy radca Krzysztof Buczyński,
 - Krajowa Rada Notarialna:
 - prezes Tomasz Janik
 - wiceprezes Małgorzata Radziuk,
 - członek Wojciech Fortuński,
 - Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność":
 - ekspert Anna Reda-Ciszewska.

- Kancelaria Senatu RP:
 - starszy legislator w Biurze Legislacyjnym Iwona Kozera-Rytel.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Ustawę przedstawiła podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Dorota Podedworna-Tarnowska. Ustawa wprowadza do porządku prawnego nową kategorię usługi finansowej – odwrócony kredyt hipoteczny. Jest to rodzaj kredytu zabezpieczony hipoteką na nieruchomości, który pozwala osobom starszym z nieruchomości, które są w ich posiadaniu, uzyskiwać dodatkowe środki pieniężne. Do oferowania tego produktu finansowego uprawnione będą tylko instytucje kredytowe i banki podlegające nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego oraz oddziały banków zagranicznych nadzorowane przez właściwe organy nadzoru w macierzystych krajach Unii Europejskiej. Odwrócony kredyt hipoteczny polega na tym, że bank zobowiązuje się do wypłacenia kredytobiorcy określonej kwoty środków pieniężnych, a kredytobiorca nie jest zobowiązany do dokonania spłaty tego kredytu, ponieważ spłata ta następuje dopiero po śmierci kredytobiorcy i może być dokonana przez spadkobierców kredytobiorcy, a jeżeli nie wyrażą woli dokonania spłaty, będą zobowiązani do przeniesienia własności nieruchomości na bank. Kredytodawca zaspokoi swoje roszczenia z kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego zaprezentowała opinię do ustawy wraz z uwagami szczegółowymi. Uwagi miały charakter technicznolegislacyjny i eliminowały wątpliwości interpretacyjne dotyczące przepisów prawnych.

Senator Kazimierz Kleina zwrócił uwagę na to, że ten nowy instrument finansowy powinien gwarantować bezpieczeństwo wszystkim, którzy będą z niego korzystać. Następnie zgłosił dwie propozycje poprawek przygotowanych przez Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu. Proponowane zmiany otrzymały pozytywną rekomendację przedstawiciela rządu.

W dyskusji głos zabrał prezes Krajowej Rady Notarialnej Tomasz Janik, który zwrócił uwagę na kilka kwestii, m.in. badanie stanu prawnego nieruchomości, rolę kuratora ustanowionego przez sąd oraz istotną rolę komornika w zaspakajaniu roszczeń. Przypomniał również o niektórych uwagach do ustawy zawartych w opinii Krajowej Rady Notarialnej.

Senator Grzegorz Bierecki zwrócił się do przewodniczącego z prośbą o rozszerzenie zakresu instytucji opiniujących ustawę o Krajową Izbę Komorniczą, a także o przedstawicieli organizacji społecznych, związków zawodowych oraz organizacji emerytów i rencistów. Senator poruszył również m.in. problemy ograniczenia udzielania odwróconego kredytu hipotecznego wyłącznie do banków, braku określenia pułapu wartości minimalnej faktycznego zbycia nieruchomości na rzecz banku, braku określenia limitu opłat, które bank może nałożyć w trakcie trwania tego kredytu, oraz potrzeby wprowadzenia przepisu, który mówiłby, że wypłacone raty tego kredytu będą wolne od zajęć komorniczych z innego tytułu. Senator wyraził obawę, że w wyniku braków w proponowanych rozwiązaniach ustawowych ludzie będą narażeni na utratę swojego majątku i nie zostanie on przekazany kolejnym pokoleniom. Senator Grzegorz Bierecki poinformował, że wspólnie z senatorem Henrykiem Ciochem złożą wniosek, aby ustawa była rozpatrywana łącznie z informacją ministra pracy i polityki społecznej oraz prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Senator Henryk Cioch poruszył sprawę udzielania kredytów w innych walutach, a także zwrócił uwagę na to, że nad ustawą powinna pracować komisja kodyfikacyjna działająca przy ministrze sprawiedliwości. Senator pytał również o stan prac nad ustawą dotyczącą renty dożywotniej. Ustawa ta miała być uchwalona równolegle z rozpatrywaną ustawą

o odwróconym kredycie hipotecznym. Następnie senator Henryk Cioch zgłosił wniosek o odrzucenie ustawy.

Senator Piotr Zientarski wyraził obawę, że w wyniku wprowadzenia rozwiązań ustawowych zostanie naruszony interes prawny spadkobierców.

Senator Bohdan Paszkowski poruszył m.in. problem ekwiwalentności transakcji związanej z odwróconym kredytem hipotecznym oraz ponoszenia kosztów egzekucji tej nieruchomości.

Do przedstawionych w dyskusji problemów odnieśli się przedstawiciele Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

Przewodniczący Kazimierz Kleina zwrócił się do przedstawiciela Krajowej Rady Notarialnej o sformułowanie na piśmie ewentualnych propozycji poprawek do czasu rozpoczęcia debaty plenarnej nad ustawą.

W głosowaniu komisja nie przyjęła wniosku senatora Henryka Ciocha o odrzucenie ustawy, wniosek ten został poparty przez mniejszość komisji.

Komisja przyjęła dwie poprawki zgłoszone przez senatora Kazimierza Kleinę.

Na sprawozdawcę komisji wybrano senatora Kazimierza Kleinę.

Na sprawozdawcę mniejszości komisji wybrano senatora Henryka Ciocha.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie 2 poprawek do ustawy. Mniejszość komisji wnosi o odrzucenie ustawy (druk senacki nr 713 A).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Opracowano w BPS